

Niepełnosprawni Intelaktualnie - dziś jest dzień ich godności

data aktualizacji: 2015.05.05

Na 5 maja przypada Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelaktualną, który ustanowiony został w 1999 r. przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (PSOUU). Tego samego dnia w całej Europie obchodzony jest Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych. Święto ma na celu stworzenie okazji do dyskusji o sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce oraz pokazanie barier, z jakimi się wciąż borykają.

Godność jest pojęciem wieloznacznym, w najogólniejszym sensie oznacza wartość osoby. Godność jest to „właściwość przysługująca każdemu człowiekowi bez wyjątku, z tytułu jego uprzywilejowanego miejsca w przyrodzie”. Z godnością kojarzą się takie pojęcia jak: szacunek, dobre imię, akceptacja, równość i ochrona praw, wolność, autonomia, zrozumienie, tolerancja... Tymczasem osoby z niepełnosprawnością intelektualną (ONI) często doświadczają różnych form naruszania ich godności.

Niepełnosprawność intelektualna jest terminem stosunkowo młodym, który zastąpił stygmatyzujące i wartościujące określenia „niedorozwój umysłowy”, „upośledzenie umysłowe”. Niepełnosprawność intelektualna jest obarczona największą liczbą mitów i stereotypów, które nie mają nic wspólnego z rzeczywistymi cechami indywidualnych osób. O problemach osób z niepełnosprawnością intelektualną rozmawiamy z uczestnikami iławskiego Warsztatu Terapii Zajęciowej, należącymi do

ruchu Self-Adwokatów (rzeczników własnych spraw).

- Niektórzy ludzie śmieją się z nas. Chcielibyśmy, żeby tak nie było – mówi pani Agnieszka.
- Wyzywają nas od głupków... - kontynuuje inny uczestnik, pan Paweł.
- Chcemy być traktowani jak normalni ludzie, z szacunkiem – dodaje Self-Adwokatka, pani Aneta. – I żeby była praca dla nas!

Choć w ciągu ostatnich lat świadomość społeczna na temat praw i potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz możliwości ich realizacji uległy znaczącej poprawie, to jednak w życiu poszczególnych osób liczne są sytuacje, które wskazują na brak powiązania założeń teoretycznych z praktyką. Doświadczenia PSOUU potwierdzają np. problemy w szkołach, gdzie często rodzice, z obawy przed obniżeniem poziomu nauczania dzieci pełnosprawnych, dążą do separacji dzieci z niepełnosprawnością. Ba! W polskim prawie istnieje wiele dyskryminujących zapisów, jak chociażby kwestia ubezwłasnowolnienia. Ochrona prawna osoby niepełnosprawnej intelektualnie nie może polegać na odebraniu lub ograniczeniu jej prawa do decydowania o sobie! Jednak zdarza się, że nawet instytucje państwowe (!) wręcz wymuszają pozbawienie praw osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, która tego nie wymaga, np. kiedy rodzice osoby niepełnosprawnej starają się o jakieś świadczenie, dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego itp.! Praktyka pokazuje więc, że osoby z niepełnosprawnością intelektualną należą do najbardziej narażonej na dyskryminację grupy społecznej.

Tymczasem ONI, tak jak inni ludzie, mają takie same potrzeby, tak samo odczuwają, mają marzenia, uczą się, rozwijają, są dobrymi pracownikami, nawiązują przyjaźnie, mogą tworzyć szczęśliwe rodziny. Wystarczy stworzyć odpowiednie warunki i przyjąć właściwe, sprzyjające im postawy, aby poczuli się równoprawnymi członkami naszego społeczeństwa. Wiedza, pozytywne nastawienie emocjonalne oraz konkretne działania są czynnikami niezbędnymi do tworzenia osobom z niepełnosprawnością intelektualną warunków do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia.

Magdalena Wróblewska, Magdalena Grela

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Koło w Iławie

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/50298-niepelnosprawni-intelektualnie-dzis-jest-dzien-ich-godnosci>